

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Rolneming, samenspel & vergaderwijze		Reg. Nr.	Z/21/044810-184117
		Afdeling	Bestuur en Organisatie
Portefeuillehouder	D.S. Schoonman	Opsteller	Dijkstra, Simon
Datum DB - vergadering	11 januari 2022		simondijkstra@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	15 februari 2022		+31654928964

VOORSTEL

Het AB besluit het op 28 maart 2017 gekozen besluitvormingsmodel te handhaven met inachtneming van de in de bijgevoegde notitie *Rolneming, samenspel & vergaderwijze* vermelde werkwijze.

SAMENVATTING

In de vergaderjaren 2020 en 2021 zijn vanuit ons algemeen bestuur (AB) kritische signalen afgegeven over de wijze van besluitvorming en de vergadersystematiek. Ook is geconstateerd dat onder de Omgevingswet de bevoegdheidsverdeling tussen het DB en het AB verandert.

De dijkgraaf heeft in mei 2021 opgeroepen voorstellen te doen voor verbetering van het besluitvormingsproces. Zes fracties hebben daarop gereageerd met zorgpunten en aandachtspunten. Op basis daarvan hebben wij als fractievoorzitters met de dijkgraaf op 6 juli 2021 besloten onze werkwijze tegen het licht te houden en verbeterpunten te inventariseren en daartoe een procesteam van AB-leden te formeren. Het procesteam heeft vervolgens een plenaire werksessie voor en met het AB, het DB en de directie georganiseerd. In de kern heeft dat opgeleverd dat het AB:

- kritisch kan zijn op zijn eigen werkwijze, taakuitoefening en het gebruik van instrumenten daarbij;
- meer aandacht aan zijn eigen agendavorming kan geven;
- bij belangrijke onderwerpen goed geïnformeerd en fasegewijs tot besluitvorming kan komen;
- daarbij meer ruimte neemt voor oriëntatie, oordeelsvorming en uitwisseling voorafgaand aan de besluitvorming.

Naar het oordeel van het procesteam, de fractievoorzitters en de dijkgraaf is dat mogelijk met het bestaande vergadersysteem, zij het dat DB en AB dat dan zó gebruiken dat aan deze kernpunten recht wordt gedaan. De notitie *Rolneming, samenspel & vergaderwijze* beschrijft de beoogde invulling en de achtergronden daarvan.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Een werkwijze die verantwoorde besluitvorming mogelijk maakt en naar tevredenheid van alle fracties in het AB functioneert.

KADER

23 februari 2016	Het AB besluit het "besluitvormingsproces te organiseren door het instellen themabijeenkomsten, drie commissies en een fractievoorzittersoverleg." Ter vergadering is besloten ook een auditcommissie in te stellen.
28 maart 2017	Het AB besluit op basis van een evaluatie van het besluitvormingsproces door de fractievoorzitters het model te wijzigen waarbij de commissies komen te vervallen. Het gekozen model gaat uit van AB-vergaderingen, vragenuurtjes en bestuurlijke bijeenkomsten voor informatie en opinievorming; zogenoemde Deltabijeenkomsten.
18 mei 2021	De dijkgraaf roept op verbeter suggesties aan te dragen naar aanleiding van door AB-leden geuite zorgen over het besluitvormingsproces bij enkele cases, mede in het licht van de ophanden zijnde Omgevingswet.
6 juli 2021	De fractievoorzitters en de dijkgraaf beschouwen de opbrengst van de oproep, blikken terug op de keuze voor het model zoals gekozen in 2017 ('zo doe we het nu') en stellen een procesteam in dat de werkwijze met samen met het DB en de directie onder de loep neemt in een werksessie van en met het AB.
27 oktober 2021	Werksessie over rolneming, samenspel en vergaderwijze onder externe leiding.
22 november 2021	Oriëntatie van het procesteam op de uitkomst en het vervolg van de werksessie van 27 oktober 2021.
11 januari 2022	Consultatie van het DB over dit voorstel.
25 januari 2022	Afronding van dit voorstel door het fractievoorzittersoverleg.

ARGUMENTEN

Kritische signalen

In de vergaderjaren 2020 en 2021 zijn vanuit ons AB kritische signalen afgegeven over de wijze waarop sommige besluiten tot stand komen de daarmee ook over de vergadersystematiek. Zo zijn tijdens de Deltabijeenkomst op 26 januari 2021 over de Omgevingswet, en tijdens de AB-vergadering van 18 mei 2021 over het participatiebeleid, zorgen geuit over de toekomstige rolverdeling tussen het DB en het AB onder de Omgevingswet. In de kern kwamen die neer op de volgende vragen:

- Hoe blijft het AB voldoende betrokken onder de Omgevingswet?
- Wat betekent dat voor de kaderstellende en controlerende rol van het AB en de invulling daarvan?
- Hoe blijft het AB op de hoogte van onze houding en gedrag zoals verwoord in de Watervisie?

Bij besluitvorming over de aanpassingen van de rwzi Echten op 25 februari en 26 mei 2020 en de rwzi Dalfsen op 18 mei 2021 is door een deel van de AB-leden informatieachterstand en een gemis aan mogelijkheden voor uitwisseling van ideeën en standpunten ervaren.

Oproep van de dijkgraaf

De dijkgraaf heeft in de vergadering van 18 mei 2021 - en via e-mail op 20 mei 2021 - het AB opgeroepen voorstellen te doen voor verbetering van het besluitvormingsproces:

- geef suggesties voor het borgen van de kaderstellende en toetsende rol van het AB;
- geef ideeën voor een beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende structuur;
- geef aan hoe het AB te betrekken bij het verdere proces.

De fracties Water Natuurlijk, VVD, GBDO, ChristenUnie, Ongebouwd, 50plus hebben daarop gereageerd.

Dit heeft geleid tot het organiseren van een werksessie van en met het AB, DB en directie over de tot op heden gevolgde werkwijze en de verbetermogelijkheden daarvan. Deze sessie is door een daartoe ingesteld procesteam van AB-leden met de dijkgraaf voorbereid en gehouden op 27 oktober 2021.

De werksessie en de reflectie van het procesteam daarop leidden tot het beeld dat het AB:

- kritisch kan zijn op zijn eigen werkwijze, taakuitoefening en het gebruik van instrumenten daarbij;
- meer aandacht aan zijn eigen agendavorming kan geven;
- bij belangrijke onderwerpen goed geïnformeerd en fasegewijs tot besluitvorming kan komen;
- daarbij meer ruimte neemt voor oriëntatie, oordeelsvorming en uitwisseling voorafgaand aan de besluitvorming.

Met het procesteam komen wij tot de conclusie dat de gekozen vergaderstructuur voldoende ruimte biedt om daarbinnen verbeteringen tot stand te brengen, bijvoorbeeld door:

- de fractievoorzitters de agenda van het AB te laten bepalen en daarbinnen belangrijke en/of strategische onderwerpen te selecteren;
- over belangrijke en/of strategische onderwerpen te besluiten via de stappen Beeldvorming - Oordeelsvorming - Besluitvorming (BOB) en daarbij;
- Deltabijeenkomsten bij voorkeur interactief te laten zijn, gericht op voorbereiding van besluitvorming.

Het DB heeft dit voorstel besproken in zijn vergadering van 11 januari 2022. Het DB herkent de uitkomst van de verkenningen en merkt daarbij het volgende op:

- het is evident dat het AB de kaders van het beleid vaststelt; dat blijft zo onder de Omgevingswet;
- DB en AB moeten samen scherp blijven op de beleidsuitvoering binnen die kaders, ook daar waar de bevoegdheidsverdeling onder de Omgevingswet verandert;
- daarom samen markeren waarvoor en wanneer tussentijdse toetsmomenten worden vastgelegd;
- de beoogde rol van de fractievoorzitters kan daarin voorzien;
- in goed onderling overleg het beoogde gebruik van de vergadermomenten invullen en elkaar daarop scherp houden.

Al doende kan de werkwijze van het bestuur van ons waterschap groeien naar een die ook voor onze omgeving (nog) interessant(er) is om te volgen en te beïnvloeden.

FINANCIËN

N.v.t.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

De voorgestane werkwijze heeft ook effect op de voorbereidingen daarvoor door het DB en de ambtelijke organisatie. Dat geldt met name:

- de voorbereiding van besluitvorming over onderwerpen binnen de door de fractievoorzitters als belangrijke en/of strategisch aangeduide thema's en de behandeling daarvan in Deltabijeenkomsten;
- de ondersteuning van het AB en de fractievoorzitters.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

De beoogde veranderingen kennen geen risico's; wel aandachtspunten, zoals:

- rolinvulling van de voorzitter bij de opiniërende Deltabijeenkomsten;
- rolinvulling van de portefeuillehouders bij de opiniërende Deltabijeenkomsten;
- de rol van bestuurszaken wanneer sprake is van:
  - nauwer contact met en ondersteuning van AB-leden;
  - taakinfilling met een vast aanspreekpunt, die mogelijk tot meer afbakening in de bestaande taakverdeling noopt;
- training en vorming van AB-leden (permanente educatie), zoals over het opnemen en verwerken van veel informatie, debatvaardigheden en dergelijke.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

N.v.t.

COMMUNICATIE

Geen.

VERVOLG / UITVOERING

De veranderingen die ons voor ogen staan gaan niet van vandaag op morgen. Het jaar 2022 is het jaar van de start om werkendeweg het gewenste resultaat te bereiken.

BIJLAGEN

Notitie Rolneming, samenspel & vergaderwijze

Zwolle, 25 januari 2022

De fractievoorzitters van het algemeen bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta.